

Názov vyučovacieho predmetu	Elektrotechnická spôsobilosť (ELS)
Počet vyučovacích hodín v ročníkoch	0 + 0 + 0 +30 = 30 hodín
Stredná odborná škola	Stredná priemyselná škola elektrotechnická Prešov
Názov ŠVP	26 Elektrotechnika
Názov ŠkVP	Elektrotechnika
Študijný odbor	2675 M elektrotechnika
Stupeň vzdelania	úplne stredné odborné vzdelanie
Úroveň SKKR/EKR	4
Dĺžka štúdia	4 roky
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Platnosť učebných osnov	od 01.09.2025 počnúc 4. ročníkom

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Učivo vyučovacieho predmetu poskytuje žiakom potrebné vedomosti na to, aby mohli po dosiahnutí úplného stredného odborného vzdelania úspešne vykonať skúšku z odbornej spôsobilosti v elektrotechnike pred skúšobnou komisiou a získať osvedčenie o odbornej spôsobilosti elektrotechnik pre vykonávanie činnosti na elektrických zariadeniach do 1000 V vrátane bleskozvodov podľa § 21 Vyhlášky MPSVaR č. 508/2009 Z.z. Výučba predmetu nahrádza absolvovanie odbornej prípravy v rozsahu ustanovenom právnymi predpismi na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, čo je jednou z podmienok na vydanie osvedčenia podľa §16 zákona č. 124/2006 Z.z.

Vyučovací predmet svojou štruktúrou a poňatím nadväzuje na učivo elektrotechniky, elektrických zariadení, elektroniky, elektrických meraní a bezpečnostných predpisov. Predmet sa vyučuje vo štvrtom ročníku, v učebni vybavenej dataprojektorom.

V rámci vyučovania sa aplikujú rôzne vyučovacie stratégie, ako výklad, demonštrácie, problémové vyučovanie či metódy na rozvoj logického a technického myslenia. Posilňuje technické a logické myslenie, podporuje pozitívny vzťah k celoživotnému vzdelávaniu a riešeniu praktických technických problémov.

V priebehu výučby je potrebné preverovať vedomosti pomocou testov. Výučba vychádza z dôsledného výkladu a aplikovania Slovenských technických a medzinárodne platných noriem. Predmet vyučuje učiteľ s osvedčením o odbornej spôsobilosti podľa § 24 – revízny technik.

Ciele predmetu

Cieľom vyučovacieho predmetu elektrotechnická spôsobilosť v študijnom odbore 2675 6 Elektrotechnika je poskytnúť žiakom súbor vedomostí, zručností a kompetencií o elektrotechnickej spôsobilosti, formovať logické myslenie a rozvíjať vedomosti, zručnosti a kľúčové kompetencie využiteľné v odbornej praxi a profesijnom živote.

Žiaci získajú poznatky o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci, ochrane pred zásahom elektrickým prúdom, požiarnej ochrane, o poskytovaní prvej pomoci pri úraze elektrickým prúdom, ochrane pred bleskom, označovaní v elektrotechnike (vodiče, svorky, elektrické siete, krytie el. zariadení, bezpečnostné značky, ovládače atď) a ďalšie poznatky podľa platných STN.

Cieľové vedomosti predmetu Elektrotechnická spôsobilosť sú:

- znalosť základných elektrických veličín (napätie, prúd, odpor, výkon, energia)
- znalosť zákonov elektrických obvodov (Ohmov zákon, Kirchhoffove zákony)
- znalosť funkcie základných pasívnych prvkov (rezistor, kondenzátor, cievka)
- znalosť schém elektrických obvodov a symbolov súčiastok
- znalosť jednosmerných a striedavých obvodov a ich správania
- znalosť princípov merania elektrických veličín a práce s meracími prístrojmi
- znalosť pravidiel bezpečnosti pri práci s elektrickými zariadeniami
- znalosť elektrickej energie a jej využitia v praxi
- znalosť spôsobov ochrany pred zásahom elektrickým prúdom

Cieľové zručnosti predmetu Základy elektrotechniky:

- schopnosť odmerať elektrické veličiny pomocou multimetra (napätie, prúd, odpor)
- schopnosť zapojiť jednoduché elektrické obvody podľa schémy
- schopnosť čítať a interpretovať elektrotechnické schémy
- schopnosť identifikovať a charakterizovať základné elektrotechnické prvky
- schopnosť aplikovať Ohmov zákon a Kirchhoffove zákony pri výpočtoch
- schopnosť analyzovať správanie jednoduchého obvodu pri zmene parametrov
- schopnosť dodržiavať bezpečnostné predpisy pri práci s elektrickými zariadeniami
- schopnosť dokumentovať elektrotechnické zapojenia a výsledky meraní
- schopnosť používať simulačné nástroje (napr. Multisim, Tinkercad) pri návrhu obvodov
- schopnosť riešiť technické problémy a poruchy v jednoduchých elektrických zapojeniach

Rozvíjané digitálne (DigComp 2.2) kompetencie:

Absolvent dokáže:

- Vyhľadať a triediť technickú dokumentáciu (datasheety, normy, aplikačné poznámky) a odborné články o nových technológiách (napr. IoT, obnoviteľné zdroje energie),
- dodržiavať odbornú digitálnu etiketu pri komunikácii so zákazníkmi, dodávateľmi a pri online riešení technických problémov vo fórach,
- správne citovať a uvádzať zdroje pri použití cudzích schém, meracích postupov a knižníc kódu v projektovej dokumentácii,
- rozumieť licenčným podmienkam pri používaní open-source softvéru a hardvéru (napr. GPL) v projektoch,
- aktívne vyhľadávať online kurzy a sledovať odborné technické zdroje na udržanie kroku s digitálnym vývojom (napr. FPGA, kybernetická bezpečnosť v priemysle).

Rozvíjané kompetencie v oblasti udržateľnosti:

Absolvent dokáže:

- kriticky posudzovať marketingové tvrdenia o "zelených technológiách" alebo energetickej účinnosti (greenwashing),
- navrhovať technické štandardy a postupy, ktoré preukázateľne znižujú spotrebu materiálu a energie počas výroby, inštalácie a prevádzky,

- rozumieť legislatívnym požiadavkám na energetickú účinnosť (napr. smernice EÚ) a požiadavkám na recykláciu (napr. WEEE, RoHS),
- spájať poznatky z termodynamiky, ekonomiky a informačných technológií pri optimalizácii spotreby energie,
- využiť špecializované elektrotechnické zručnosti na implementáciu energeticky úsporných, spoľahlivých a ekologických riešení v praxi.

Rozvíjané podnikateľské kompetencie:

Absolvent dokáže:

- identifikovať príležitosti a navrhovať riešenia,
- robiť základné rozhodnutia a prevziať iniciatívu,
- efektívne pracovať so zdrojmi a jednoduchým rozpočtom,
- spolupracovať v tíme a učiť sa zo skúseností.

Rámcový rozpis učiva	
4. ročník – teória	30 hodín spolu
Všeobecné predpisy - bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci a elektrotechnická spôsobilosť	4 hodiny
Úvodná hodina – význam elektrotechnickej spôsobilosti	
Zákon č. 124/2006 o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci	
Zákon č. 125 o inšpekcii práce	
Vyhláška MPSVAR SR č. 508/2009 Z.z.	
Označovanie v elektrotechnike	9 hodín
Označovanie vodičov	
Označovanie svoriek	
Rozdelenie elektrických zariadení podľa menovitého napätia	
Označovanie sietí	
Bezpečnostné značky	
Kódovanie ovládačov	
Stupne ochrany krytom	
Rozdelenie elektrických zariadení podľa triedy ochrany	
Ochrana pred zásahom elektrickým prúdom	8 hodín
Základné pojmy ochrany pred zásahom elektrickým prúdom	
Základná ochrana základnou izoláciou a zábranami a krytmí	
Ochranné opatrenie: samočinné odpojenie napájania – požiadavky na ochranu pri poruche	
Samočinné odpojenie napájania v sústave TN a TT	
Ochranné opatrenia dvojité alebo zosilnená izolácia, elektrické oddelenie pri napájaní jedného spotrebiča, malé napätie SELV a PELV	
Ochranné opatrenia v inštaláciách, ktorej prevádzku zaisťujú znalé osoby a poučené osoby	
Prvá pomoc pri úraze elektrickým prúdom	2 hodiny
Úraz elektrickým prúdom	
Postup pri poskytovaní prvej pomoci	
Bezpečnostné požiadavky na obsluhu a prácu na el. inštaláciách	2 hodiny

Definície a druhy činnosti	
Zaistenie bezpečnosti pri práci	
Ochrana pred bleskom	3 hodiny
Všeobecné princípy	
Zachytávacia sústava, sústava zvodov a uzemňovacia sústava	
Revízie	1 hodina
Revízie elektrických zariadení	
Požiadavky na osobitné inštalácie a priestory	1 hodina
Požiadavky na priestory s vaňou a sprchou	

Postupnosť v radení tematických celkov a rozsah vyučovania jednotlivých tém v rámcovom rozpise učiva nepredstavuje chronologické a záväzné členenie, ale len obsahovo a logicky usporiadaný systém učiva.

Vyučujúci môže vo vzdelávacom pláne upraviť rozsah vyučovacích hodín určený učebnými osnovami. Vyučujúci vypracuje vzdelávací plán výučby v členení na jednotlivé vyučovacie jednotky (jednohodinovka, dvojhodinovka a pod.).

Vzdelávací plán schvaľuje predmetová komisia a prerokuje pedagogická rada.